

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicvs cum Melliflvo,)**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Responsio. Secundùm S. Augustinum in illo statu integritatis genus humanum fuisset propagatum per viam generationis, sive per sexuum commixtionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

lines has consanguinitatum, affinitatum, & cognationum, si primi homines perseverassent in statu integritatis. Sed

Respondeo & dico. Secundum S. Augustinum, in illo statu integritatis, genus humanum fuisset propagatum per viam generationis, sive per sexuum commixtionem. Probatum primo ex lib. 14. de Civ. c. 23. ubi ait: *Quisquis autem dicit, non fuisse coituros, nec generaturos, nisi peccassent, quid dicit, nisi propter numerositatem Sanctorum, necessarium hominis fuisse peccatum? Si enim non peccando soli remanerent, quia sicut putant, nisi peccassent, generare non possent; profecto, ut non soli duo iusti homines possent esse, sed multi, necessarium peccatum fuit: quod si credere absurdum est, illud potius est credendum, quod Sanctorum numerus, quantum complenda illi sufficit beatissima civitati, tantus existeret, etsi nemo peccasset, quantum nunc per Dei gratiam de multitudine colligitur peccatorum, quousque filij huius seculi generant & generantur. Et c. 24. Seminares igitur prolem vir, susciperet foemina genitalibus membris, quando id opus esset, & quantum opus esset. Probatum secundo ex lib. 9. de Gen. ad litt. c. 3. ubi dicit: *Non video, quid prohibere potuerit, ut essent hominibus etiam in paradiso honorabiles nuptiae, & torus immaculatus. Probatum tertio ex lib. 2. de pecc. orig. c. 35. Essent, inquit, autem procul dubio nuptiae, etiam non precedente peccato, quia neque aliam ob causam viro adiutorium, non alius vir, sed foemina facta est. Et illa Dei verba, Crescite & multiplicamini, non est damnandorum praedictio peccatorum, sed foecundarum benedictio nuptiarum.**

Probatur quartò ex lib. 4. cont. Jul. c. 4. Neque enim, etiamsi natura humana primorum hominum peccato vitata non esset, possent filij, nisi de corporum commixtione generari. Non est igitur dubitandum, quòd S. Augustinus senserit taliter futuram fuisse, si homines permansissent in statu integritatis, propagationem. Hinc ea, quæ dixit locis pro contraria opinione citatis, retractavit lib. 1. Retract. c. 10, & 13.

Ratio est, quia naturale est hominibus, ut sic multiplicentur, & nihil obstitisset tali multiplicationi: ergo sic fuissent in illo statu multiplicati.

Objicies: Genus humanum non potest propagari sine inquieto, pudendo & turbido æstu seu ardore libidinis contra rationem, sine dolore & cruore virginis concumbentis, sed talia repugnant statui integritatis, in quo pars superior fuisset omnino subjecta Deo, & pars inferior rationi: ergo non fuisset sic propagatum genus humanum. Respondeo negando majorem: contrarium enim docet S. Augustinus locis pro conclusione citatis. Post verba cit. ex c. 23. de Civit. dicit: *ideo illa nuptia digna felicitate Paradisi, si peccatum non fuisset, & diligendam prolem gignerent, & pudendam libidinem non haberent.* Et subjicit ibidem: quòd in isto statu, si homo non peccasset, potuisset ad nutum genitalia membra movere, sicut modo ad nutum illius movet alia membra corporis V. G. manus & pedes. An verò, inquit, manus & pedes movemus, cum volumus ad ea, quæ his membris agenda sunt, sine ullo renisu, tanta facilitate, quanta & in nobis & in alijs videmus, maxime in artificibus quorumcunque operum cor-

poralium: ubi ad exercendam infirmiore[m] tardiore[m]q[ue] naturam agilior accessit industria: & non credimus ad opus generationis filiarum, si libido non fuisset, quæ peccato inobedientia retributa est, obedienter hominibus ad voluntatis nutum similiter, ut cætera potuisse illa membra servare? Et infra ibidem: Ita genitale ar[er]vum vas in hoc opus creatum seminaret, ut nunc terram manus, & quod modo de hac re nobis volentibus diligentius disputare verecundia resistit, & compellit veniam honore præfato à pudicis auribus p[ro]scere, cùm id fieret nulla causa esset: sed in omnia quæ de huiusmodi membris sensum cogitantis attingerent, sine ullo timore obscenitatis liber sermo ferretur, nec ipsa verba essent, quæ vocarentur obscæna, sed quidquid inde diceretur, tam honestum esset, quam de aliis cùm loquimur corporis partibus. Similia habes c. sequenti, ubi post enarrationem, qualiter non solùm membra corporis, quæ compactis articulata sunt ossibus, sed etiam, quæ mollibus remissa sunt nervis, qualia sunt in ore & facie, pulmones &c. homo ad nutum voluntatis possit movere, flectere, constringere, &c. subjicit: Sic ergo & ipse homo potuit obedientiam etiam inferiorum habere membrorum, quam sua inobedientia perdidit. Neque enim Deo difficile fuit, sic illum condere, ut in eius carne etiam illud non nisi eius voluntate moveretur, quod nunc nisi libidine non moveretur: Et c. 26. Absit, ut suspicemur, non potuisse prolem ferri sine libidinis morbo: sed eo voluntatis nutu moverentur illa membra, quo cætera. Et cit. cap. 3. de Gen. Hoc Deo præstante fideliter justèque viventibus, ut sine ullo inquieto ardore libidinis, sine ullo labore doloreque parienti foetus ex eo-

rum semine gigneretur. Et cit. loco ex lib. de pecc. orig. Si autem peccato non fuisset dehonestata natura, absit, ut opinemur, tales futuras fuisse nuptias in paradiso, ut in eis ad prolem seminandam non natura voluntatis, sicut pes ad ambulandum, manus ad operandum, lingua ad loquendum, sed astu libidinis membra genitalia moverentur.

Dices : Enervis & mollis est opinio, qua creditur in paradiso ad nutum voluntatis genitalia potuisse servire. Respondeo negando assumptum. Est illa instantia Juliani, cui lib. 5. contra eund. c. 7. respondet S. Pater: *Tanto tibi tanquam viro casto, effœminator videtur esse animus, quanto plus habet potestatis in corpus.*

Objicies secundò. Non potest propagari genus humanum per viam generationis sine ruptione & corruptione integritatis virginalis, sed in statu innocentiae nulla fuisset corruptio virginalis claustris: ergo non fuisset sic propagatum genus humanum. Major videtur certa, quia sine tali ruptura non poterit fieri commixtio seminum necessaria ad naturalem generationem. Minor etiam probatur: quia ille defectus repugnet perfectioni corporis fœminæ & talis status. Respondeo negando majorem; quia minor est doctrina S. Augustini variis in locis, nam cit. lib. 14. & c. 26. de Civ. *Sine ardoris, inquit, illecebrosi stimulo cum tranquillitate animi & corporis nulla corruptione integritatis insunderetur gremio maritus uxoris. Neque enim, quia experientia probari non potest, idè credendum non est, quando illas corporis partes non ageret turpidus calor,*
sed

sed spontanea potestas, sicut opus esset, adhiberet; ita tunc potuisse utero conjugis salva integritate foeminei genitalis virile semen immitti: sicut nunc potest eadem integritate salva ex utero virginis fluxus menstrui cruoris emitti: eadem quippe via posset illud injici, quâ hoc potest ejici, ut enim ad pariendum non doloris gemitus, sed maturitatis impulsus foeminea viscera relaxaret; sic ad foetandum & concipiendum, non libidinis appetitus, sed voluntatis usus naturam utramque conjungeret. Et citato lib. & Cap. de pecc. orig. ait: Nec sicut nunc fit, virginittatis integritas ad concipiendos foetus vi turbidi vitaretur ardoris --- & eo modo non esset dolor & cruor virginis concumbentis, quomodo non esset etiam matris gemitus parturientis, hac idè non credimus, quia in ista mortalitatis conditione in experta sunt. In deterius quippe natura mutata non invenit prima illius puritatis exemplum. Sed fidelibus loquimur, qui noverunt credere divinis eloquiis, etiam nullis adhibitis ex parte veritatis exemplis. Quod modo enim nunc ostendam sine ullis parentibus de pulvere hominem factum, eique de suo latere conjugem? & tamen quod oculus non invenit, fides credit. S. Augustinum sequitur S. Thomas 1. p. qu. 98. a. 2, ad 4.

Aliqui, qui sentiunt, non posse fieri commixtionem illam & penetrationem & praesertim partum prolis sine claustrae reformatione per divisionem sive separationem aut dissolutionem partium corporis Virginis, putant S. Augustinum tantum velle signaculum Virginitatis non corrumpendum fuisse in illo statu, sicut corrumpitur modo, videlicet per poenalem passionem &

foedam delectationem. Sed alii existimant, neque in conceptione, neque in partu fuisse necessariam huiusmodi divisionem aut separationem, sed id potuisse fieri per solam partium & pororum materni corporis delationem, Deo ita suaviter disponente.

Instabis. Si in isto statu fuisset conceptio prolis, salva integritate signaculi virginalis, ergo vera Virginitas fuisset cum matrimonio consummato. Respondeo negando consequentiam, plura enim requiruntur ad Virginitatem formalem, quam signaculum integritatis, videlicet Integritas carnis & mentis secundum S. Thomam in 2. dist. 20. quæst. 1. a. 2. ad 1. immunitas à voluntaria resolutione seminis cum delectatione venerea, & integritas mentis, sive propositum abstinendi ab omni tali delectatione & commixtione: In isto autem statu, licet resolutio seminis, secundum Augustinum, & commixtio fuisset sine turbido isto motu & ardore, cum quo modo fit, non afferit tamen futuram fuisse istam sine omni delectatione moderata juxta rationis mensuram, & fuisset iste actus Conjugalis voluntarius, ac proinde non fuisset propositum abstinendi ad formalem Virginitatem sive integritatem mentis requisitum.

Dices voluntas illa coeundi fuisset licita; ergo non repugnasset Virgineæ integritati, quoad mentem. Respondeo negando consequentiam; quia non sufficit actum esse honestum ad conservationem Virginitatis, ut patet in conjugatis huius status, quorum voluntas coeundi etiam est honesta.

Ob-

Objicies tertio: Semen in homine est quid superfluum; ergo non fuisset in statu innocentiae; ac proinde nulla generatio. Probatur consequentia, quia superfluitates illæ corporis humani habent adjunctam impuritatem & foeditatem, ut patet in excrementis & urina. Respondeo distinguendo antecedens: Est superfluum individuo, concedo; speciei, nego antecedens & consequentiam, & ad probationem dico, superfluitates, quæ provenissent ex nutrimenti impuritate, non futuras fuisse cum tanto foetore & foeditate cum quanto ejiciuntur in hoc statu.

D V B I U M X V.

An, Adamo non peccante, posteri ejus fuissent confirmati in Justitia ab initio, secundum S. Augustinum?

Suppono, Adamo non peccante, natos fuisse omnes in Justitia originali. Hoc enim docet S. Augustinus, ut patebit ex probatione prima conclusionis. Et S. Thomas I, p. qu. 109 a. 1. Neque ex hoc sequitur, Justitiam fuisse naturalem, cum non fuisset transfusa per virtutem seminis, sed à Deo post animæ ipsius cum corpore unionem infusa.

Du-